

Węgrów, 24.06.2024 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W WĘGROWIE

Piotr Domański

-według rozdzielnika-

Nasz znak: PIW.ZOZ.I.6140.2.5.2024

Wasz znak:

pismo z dnia:

W związku ze zbliżającym się okresem zwiększonego ryzyka występowania ognisk ASF w gospodarstwach utrzymujących świnie (rozpoczęcie prac polowych, zbieranie runa leśnego, zwiększona aktywność turystyczna, itd.) Powiatowy Lekarz Weterynarii w Węgrowie przekazuje materiały informacyjne dla hodowców trzody chlewnej w formie plakatów/ulotek zawierających podstawowe informacje na temat bioasekuracji gospodarstw odnośnie afrykańskiego pomoru świń.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Węgrowie
Piotr Domański
lek. wet. Piotr Domański

Załącznik:

1. Ulotki informacyjne - ASF

Rozdzielnik:

1. Burmistrz Miasta Węgrów, ul. Rynek Mariacki 16, 07-100 Węgrów,
2. Burmistrz Miasta Łochów, ul. Al. Pokoju 75, 07-130 Łochów,
3. Wójt Gminy Sadowne, ul. Kościuszki 3, 07-140 Sadowne,

Powiatowy Inspektorat Weterynarii, ul. Północna 1, 07-100 Węgrów
Tel/fax.: (25) 792-24-06, e-mail: sekretariat@piw.gov.pl, www.wegrow.piw.gov.pl

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA

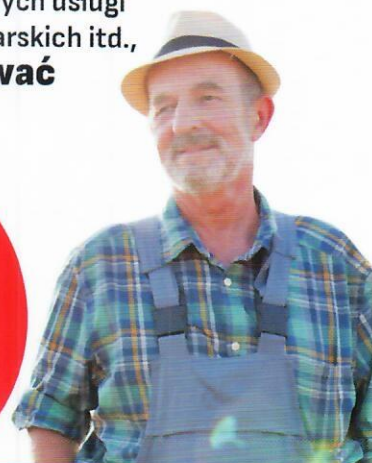
Kampania Informacyjna Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii

NIE dla ASF!

5 podstawowych zasad, które pomogą uchronić Twoje stado przed ASF*

- 1 Skutecznie zabezpiecz swoje gospodarstwo**
budynki, w których utrzymywane są świnię, przetrzymywana jest pasza i ściółka muszą być ogrodzone.
- 2 Ustal plan zabezpieczenia biologicznego swojego gospodarstwa uwzględniający:**
  - a) drogi komunikacyjne w gospodarstwie,
  - b) procedury czyszczenia i dezynfekcji obiektów, środków transportu, wyposażenia oraz higieny personelu,
  - c) kwarantannę dla nowo wprowadzonych świń min. 15 dni,
oraz stale się doksztalcaj!
- 3 Pamiętaj o zabezpieczeniu i odpowiednim utrzymaniu mat / niecek dezynfekcyjnych na terenie swojego gospodarstwa.**
- 4 Przestrzegaj zakazu wstępu na teren swojego gospodarstwa nieupoważnionych osób i środków transportu.**
- 5 Stosuj zasadę ograniczonego zaufania podczas wizyt:**
  - a) podmiotów dostarczających paszę,
  - b) podmiotów dostarczających ściółkę,
  - c) podmiotów odbierających padlinę,
  - e) osób zatrudnionych w gospodarstwie,
  - f) osób z zewnątrz wykonujących usługi napraw, remontów, wizyt lekarskich itd.,
To Ty musisz dopilnować ich bioasekuracji!

**NIE
dla ASF
w naszych
chlewniach!**

*załącznik II rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. UE L 129/1).

ORGANIZATOR AKCJI:
Wojewódzki Inspektorat Weterynarii z siedzibą w Siedlcach
ul. Kazimierzowska 29, 08-110 Siedlce

www.wiw.mazowsze.pl

 [WeterynariaSiedlce](https://www.facebook.com/WeterynariaSiedlce)

UWAGA ! ASF

ZASADY KTÓRYCH NALEŻY PRZESTRZEGAĆ W CELU OCHRONY GOSPODARSTWA PRZED WIRUSEM AFRYKAŃSKIEGO POMORU ŚWIŃ (ASF)

Zwierzęta i gospodarstwo muszą być zarejestrowane w bazie ARiMR

Zabezpiecz świnie przed kontaktem z dzikami

Do pomieszczeń ze zwierzętami może wchodzić tylko właściciel gospodarstwa lub osoba sprawująca opiekę nad zwierzętami

Maty nasączone środkiem dezynfekcyjnym muszą być wyłożone przed wejściem do budynków inwentarskich

Nie karm świń odpadami kuchennymi

Do pracy ze zwierzętami używaj oddzielnego stroju i pozostawiaj go w chlewni

Pamiętaj o utrzymywaniu pomieszczeń w czystości oraz dezynfekcji

Obserwuj stan zdrowia świń - o wszelkich niepokojących objawach natychmiast powiadom lekarza weterynarii

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA

ZASZCZEP PUPILA TO TYLKO CHWIŁA!

Kampania informacyjna

**Mazowieckiego Wojewódzkiego
Lekarza Weterynarii**

dot. obowiązkowych szczepień ochronnych
psów przeciwko wściekliznie.

**Szczepienie psów
przeciwko wściekliznie
jest obowiązkowe!**

**Po co szczepimy zwierzęta
przeciwko wściekliznie?**

Przede wszystkim dla własnego bezpieczeństwa!

Wścieklizna jest **śmiertelną**

wirusową chorobą ludzi i zwierząt
a szczepienia psów przeciwko wściekliznie
w Polsce są obowiązkowe.

- 1 **Po raz pierwszy** szczepimy przeciwko wściekliznie w terminie 30 dni po ukończeniu przez psa **3 miesiąca życia**.
- 2 Następane szczepienie powtarzamy **nie rzadziej niż co 12 miesięcy**.

Gdzie szczepimy?

Szczepień psów przeciwko wściekliznie dokonują lekarze weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach zakładu leczniczego dla zwierząt.

**Zaleca się szczepienie
przeciwko wściekliznie
również kotów.**

ORGANIZATOR AKCJI:
Wojewódzki Inspektorat Weterynarii z siedzibą w Siedlcach
ul. Kazimierzowska 29, 08-110 Siedlce

www.wiw.mazowsze.pl

WeterynariaSiedlce

JEŚLI TWÓJ PIES MIESZKA NA DWORZE TWOIM OBOWIĄZKIEM JEST ZAPEWNIĆ MU WŁAŚCIWE WARUNKI

- BUDA **MUSI CHRONIĆ** PRZED MROZEM. MUSI BYĆ **SZCZELNA I OCIEPLANA**. WYŚCIELONA **NAJLEPIEJ SŁOMĄ** (KOCE I RĘCZNIKI CHŁONĄ WILGOĆ) I Z ZABEZPIECZONYM OTWOREM WEJŚCIOWYM (ZROBIONA ZASŁONA W WEJŚCIU). **MUSI BYĆ ODIZOLOWANA OD GRUNTU** (NP. USTAWIONA NA PALECIE LUB CEGŁACH).
- **ROZMIAR BUDY I OTWORU WEJŚCIOWEGO MUSI BYĆ DOSTOSOWANY DO WIELKOŚCI PSA. MAŁY PIES – MAŁA BUDA. DUŻY PIES – DUŻA BUDA.** PIES OGRZEWA POMIESZCZENIE CIEPŁEM SWEGO CIAŁA. NIE OGRZEJE ZA DUŻEGO POMIESZCZENIA A ZA MAŁE OGRANICZY MOŻLIWOŚĆ SWOBODNEGO OBRÓCENIA SIĘ W NIM.
- ZIMĄ NALEŻY **CZĘSTO WYMIENIAĆ WODĘ**. MOŻNA DO NIEJ DODAĆ KILKA KROPEL OLEJU.
- ZIMĄ **POŻYWIENIE** POWINNO BYĆ PODAWANE **CIEPŁE** I MUSI MIEĆ **WYŻSZĄ KALORYCZNOŚĆ**.
- BUDA POWINNA STAĆ W MIEJSCU OSŁONIĘTYM PRZED WIATREM. LATEM POWINNA MIEĆ ZAPEWNIONY CIEŃ.
- NA SZYJI PSA POWINNA SIĘ ZNAJDOWAĆ OBROŻA. **NIEDOPUSZCZALNE JEST** ZAKŁADANIE NA SZYJĘ ŁAŃCUCHÓW I KOLCZATEK. ZIMĄ MOŻE TO SPOWODOWAĆ ODMROŻENIE.
- JEŚLI PIES JEST UTRZYMYWANY NA UWIĘZI **NIE MOŻE** BYĆ ONA KRÓTSZA NIŻ 3 METRY A CZAS NA UWIĘZI **NIE MOŻE** BYĆ DŁUŻSZY NIŻ 12 GODZIN. (WYNIKA TO BEZPOŚREDNIO Z PRZEPISÓW PRAWA)
- **BARDZO WAŻNE** JEST ZAPEWNIENIE MOŻLIWOŚCI **SWOBODNEGO RUCHU**.

OBJAWY WŚCIEKLIZNY:

PSY – choroba trwa **od wystąpienia pierwszych objawów klinicznych zwykle 1-7 dni**, rzadko dłużej, prowadząc zawsze do zejścia śmiertelnego. Z uwagi na przebieg i występujące objawy kliniczne, wyróżnić można ogólnie **dwie postaci** choroby: **gwałtowną (szalową) i porażenną (cichą)**.

Postać gwałtowna (szalowa)

Rozpoczyna się następującymi **zmianami w zachowaniu** się zwierząt:

- zwierzęta wykazują niepokój i ogólną nadmierną pobudliwość, podejmują próby ucieczki;
- szczekają bez wyraźnej przyczyny;
- chore osobniki zjadają przedmioty niejadalne;
- niekiedy pojawia się wzmożony popęd płciowy;
- zwierzęta atakują przeszkody pojawiające się na drodze, pojawiają się napady szału.

Po tym stadium pojawiają się różnego rodzaju **porażenia**, które mogą objawiać się następująco:

- zwierzęta wydają ochryple dźwięki;
- pojawia się ślinotok, zwierzęta mogą się krztusić;
- może wystąpić opadanie żuchwy z wypadaniem języka;
- zez;
- niedowłady kończyn prowadzące często do zalegania.

Postać porażenna (cicha) – trwa średnio 2-4 dni (1-10 dni) i cechuje się szybkim przejściem początkowych objawów w stadium porażenne **bez okresu pobudzenia i ataków szału**.

KOTY – przebieg choroby jest **podobny jak u psów**, częściej występuje **postać szalowa**, można zaobserwować następujące objawy:

- zwierzęta chowają się, uciekają;
- nieustannie miauczą;
- przy podrażnieniu zachowują się agresywnie;
- śmierć zwierzęcia poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE – u zwierząt gospodarskich wyróżnić można również postaci choroby porażenną i szalową, z różnym nasileniem każdej z nich.

Bydło - **nietypowy przebieg początkowej fazy choroby**, może powodować trudności w rozpoznaniu choroby w jej początkowym stadium: przeważnie obserwuje się wtedy **niestrawność i obniżone łaknienie, atonię żwacza, wzdęcie, zaparcie lub biegunkę**.

W późniejszym okresie stwierdza się:

- różnego stopnia drgawki poszczególnych grup mięśni;
- parcie na prostnicę;

- ślinotok;
- ciągle ryczenie, ziewanie, tępy wzrok;
- nienaturalne położenie głowy lub ogona;
- chwiejność i porażenia kończyn tylnych;

W przypadku przewagi postaci szalowej zwierzęta wpadają na ściany, ryją ziemię, przy czym często dochodzi do złamań kończyn.

Świnie – występuje podniecenie i lękliwość, ochryple chrząkanie, kurczowe ruchy głowy i gryzienie ściółki.

Owce i kozy – wykazują niepokój, wzmożony popęd płciowy, ochryple beczenie, nagłe porażenia i upadki.

Przeważa postać cicha choroby.

Konie – **u koni przeważa postać szalowa choroby**. Zwierzęta wpadają na ściany stajni, wykazują drgawki mięśniowe i objawy kolkowe, występuje częste oddawanie moczu.

ZWIERZĘTA DZIKIE – podstawowym objawem wścieklizny zwierząt dzikich jest **utrata ich wrodzonego lęku**. Pojawiają się w dzień w miejscach zamieszkałych, często dochodzi do pogryzienia psów przez chore zwierzęta, natomiast ludzi atakują rzadko, ale utrata wrodzonej bojaźliwości stwarza dogodne warunki do bezpośredniej ekspozycji człowieka na kontakt z zarażonym zwierzęciem, a co za tym idzie z wirusem.

NIETOPERZE – u chorych nietoperzy obserwuje się:

- **porażenie aparatu ruchu** (zwierzę traci zdolność do lotu, ale potrafi chodzić po ziemi),
- często zwierzę jest brudne wychudzone i na posklejane futro, zdarza się, że ma w pyszczku ziemię,
- nadpobudliwość na dotyk lub nagły hałas (zwierzę po dotknięciu pałkowato wygina grzbiet i głośno „skrzeczy”), poza tym zazwyczaj występuje apatia i bezruch,
- tendencję do nagłego, spontanicznego lub indukowanego bodźcami dotykowymi lub dźwiękowymi przewracania się zwierzęcia na grzbiet,
- zamknięte lub silnie przymknięte oczy,
- kłopoty z przełykaniem – w początkowym okresie choroby nietoperz próbuje pić i jeść, ale z biegiem czasu zwykle przestaje cokolwiek połykać,
- obserwowano również gwałtowne rzucanie się na pokarm i rozszarpywanie go bez normalnego gryzienia i połykania,
- w końcowym stadium choroby nietoperz słabo reaguje na jakiegokolwiek bodźce,
- **aktywność dzienna**, niespotykana u zdrowych osobników.